

СЕКЦІЯ 3. ПРОБЛЕМИ УДОСКОНАЛЕННЯ ОБЛІКУ ТА АУДИТУ НА ПІДПРИЄМСТВАХ РІЗНИХ ВІДІВ ЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Ананська М.О., Гацапук В.В.

Особливості обліку наявності та руху запасів у перехідному періоді до Податкового Кодексу України

Запаси є вагомою частиною активів підприємства, які займають особливе місце у складі майна та мають значну питому вагу у структурі витрат підприємств різних сфер діяльності, під час визначення результатів господарської діяльності.

Світова економічна криза, яка торкнулася і України, висвітлили недоліки існуючої податкової системи. Постійні зміни податкового законодавства, які були спрямовані на вдосконалення податкової системи України, призвели до великої кількості законів та підзаконних актів. Такий стан податкового законодавства потребував значних змін та привів до створення єдиного закону - Податкового кодексу. Впровадження нового Податкового кодексу привело до перебудові податкової системі країни, зміни податкового законодавства в Україні та податкового обліку на підприємствах.

Такі зміни торкнулися і податкового обліку запасів на підприємстві.

Підприємства до 1.04.2011 року при розрахунку оподаткованого прибутку користувалися Законом України «Про оподаткування прибутку підприємств».[1]

Згідно цього закону для визначення оподаткованого прибутку розраховувався приріст (убуток) балансової вартості запасів.

Терміном збільшення валових витрат платника податку вважалась дата списання засобів з рахунку або дата оприбутковування товару, продукції, а для робіт та послуг – дата оформлення документів, які підтверджують їх виконання. Розмір валових доходів або валових витрат підприємства міг збільшитися на суму придбання матеріальних ресурсів впродовж звітного періоду. Вартість запасів сплачених, але не отриманих, в приріст запасів у покупця не включалась. Вартість запасів сплачених, але не відвантажених, у продавця в убуток не включалась також. В кінці звітного періоду складалась таблиця залишків на кінець по кожному виду запасів. Визначивши залишки на кінець звітного періоду, визначався приріст (убуток) матеріальних активів (запасів), який представлявся розрахунком в додатку К 1/1 до декларації по податку на прибуток.

У випадку, якщо балансова вартість запасів на кінець звітного періоду перевищувала балансову вартість на початок того ж періоду (приріст) – різниця включалась до складу валових доходів платника податків цього звітного періоду (п. 5.9. Закону) і відображувалась в рядку (01.2) в Декларації по податку на прибуток підприємств.

У випадку якщо балансова вартість запасу на кінець періоду менше їх балансової вартості на початок того ж періоду (убуток), то різниця включалась до

складу валових витрат платника податків в такому звітному періоді, відображувалась в рядку (04.2) декларації по податку на прибуток підприємств.

В період переходу до нового Податкового Кодексу змінився порядок розрахунку оподатковованого прибутку і приріст (убуток) балансової вартості ТМЦ не розраховується. Але у платника податку на прибуток, в перехідний період, необхідно враховувати залишки запасів (товарів), які числилися на 1.04.2011 року. Для цього пропонується використовувати один з двох методів представлених на рис. 1.

Таким чином, з приведеного вище, найбільш привабливим для підприємств при відображені у податковому обліку запасів у перехідному періоді, є другий метод. Це пов’язано з тим, що:

- згідно з нормами ПКУ залишки запасів непотрібно враховувати на підставі окремого податкового обліку, як це робилося згідно п. 5.9 Закону про прибуток;
- залишки запасів потрапляють в матеріальну складову витрат того звітного періоду в якому будуть визнані доходи від реалізації таких запасів;
- податковий облік наближений до бухгалтерського;
- після 1.04.2011 при реалізації продукції (товарів, запасів) придбаних до цієї дати і включених в приріст балансової вартості запасів, з одночасним

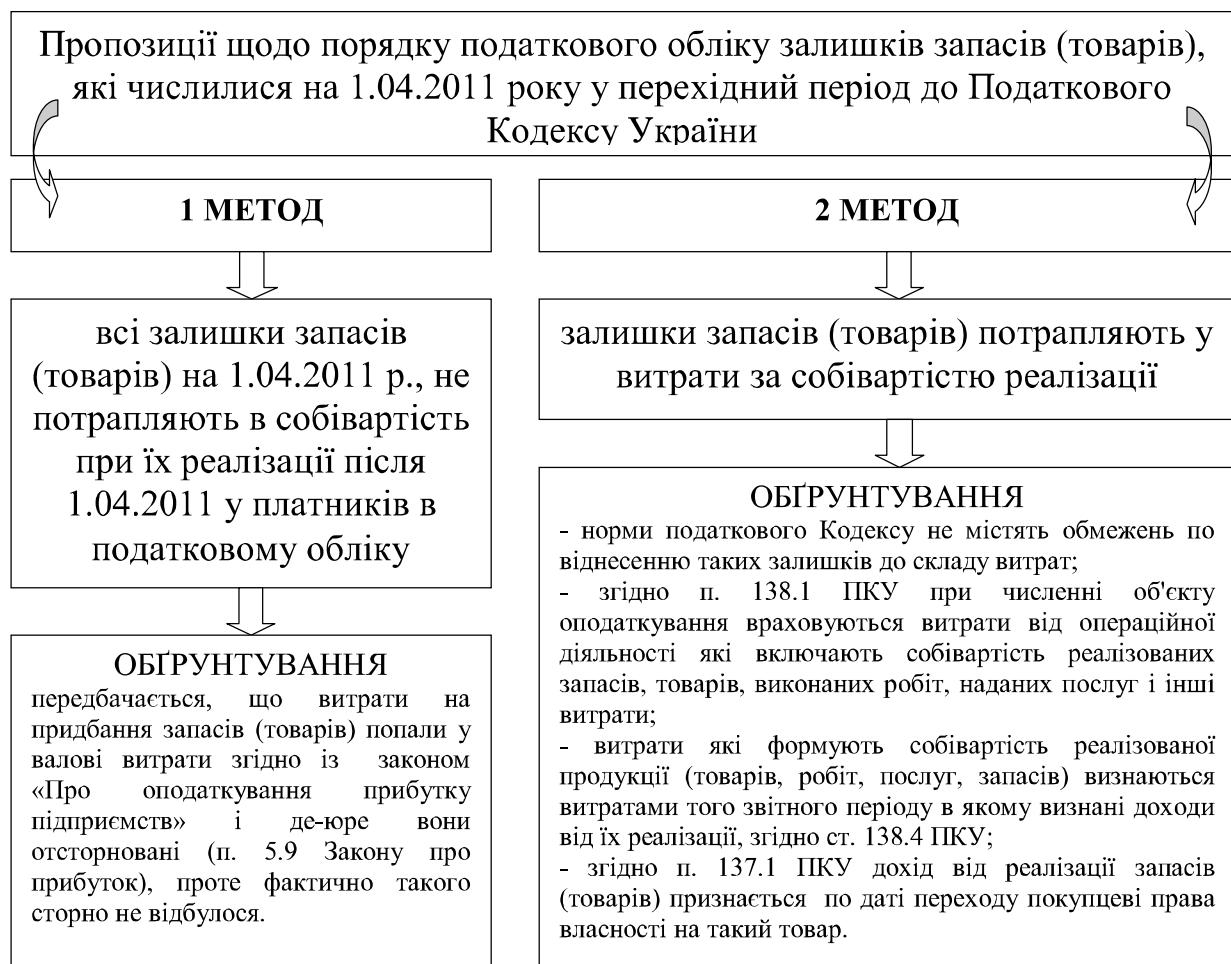

Рис. 1 – Методи податкового обліку залишків запасів у перехідному періоді

визнанням доходів від їх реалізації можна буде відобразити і витрати на придбання матеріалів на її виготовлення;

- до складу валових витрат потраплятиме собівартість товарів і матеріалів не використаних на 1.04.2011 і включених в собівартість продукції після цієї дати.[2]

Література:

1. Закон України «Про оподаткування прибутку підприємств» №283-ВР від 22.05.97 р.№ 334/94 – ВР від 28.12.94 зі змінами і доповненнями.
2. Газета «Все о бухгалтерском учете». Спецпроект «О Налоговом Кодексе» Переходные операции, ч.1. практика. - № 38 от 22.04.2011.

к.е.н. Волощук Л.О., Пігар С.В.

Особливості обліку у дошкільних навчальних закладах

Більшість дошкільних навчальних закладів України відносяться до бюджетних установ, тобто підпорядковуються місцевим бюджетам, та не є комерційними закладами.

Організація та методика обліку у дошкільних навчальних закладах визначається особливостями обліку бюджетних установ та регламентується низкою законодавчих та нормативних актів.

Особливості обліку бюджетних установ це:

- план рахунків;
- форми меморіальних ордерів;
- фінансова звітність;
- централізована бухгалтерія.

З метою складання фінансової звітності бюджетної установи Державне казначейство України за погодженням з Міністерством фінансів України розробило й затвердило План рахунків бухгалтерського обліку бюджетних установ. З метою забезпечення однакового відображення однорідних господарських операцій на відповідних рахунках і субрахунках бухгалтерського обліку розроблено та введено в дію Порядок застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку бюджетних установ і Кореспонденцію субрахунків по основних бухгалтерських операціях.

План рахунків містить перелік рахунків першого порядку, тобто синтетичних рахунків, за допомогою яких можна отримати узагальнені дані про наявність коштів у бюджетній установі, їх джерела, результати виконання кошторису доходів і видатків. План рахунків передбачає як називу рахунків, так і їх умовне цифрове позначення, у якому перша цифра – клас рахунків, друга – номер синтетичного рахунку.

План рахунків бухгалтерського обліку бюджетних установ складається з 8 класів балансових рахунків і 1 класу позабалансових рахунків.

Особливістю Плану рахунків бюджетних установ є те, що він враховує відсутність комерційної діяльності в таких установах, у зв'язку з чим облік видатків ведеться на рахунках класу 8 "Витрати".